

Zagreb, 29.03.2012.

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije

Jurišićeva 13

HR-10 000 ZAGREB

PREDMET: Javna rasprava - Prijedlog Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja

VIPnet d.o.o. (dalje u tekstu: Vipnet) kao operator javne pokretne i nepokretne komunikacijske mreže dostavlja svoje komentare i prijedloge izmjena i dopuna prijedloga Pravilnika o posebnim uvjetima postavljanja i uporabe radijskih postaja (dalje u tekstu: Prijedlog pravilnika), dostavljenog na javnu raspravu od strane Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM).

Ujedno koristimo priliku izraziti zahvalnost i podršku ovom načinu pristupanja javnoj raspravi od strane HAKOM-a, u kojoj je HAKOM priložio i obrazloženje prijedloga izmjena ili dopuna dokumenta kao predmeta javne rasprave.

Komentare dostavljamo u nastavku, kako slijedi:

I) Članak 6. stavci 1. i 2. Prijedloga pravilnika

U predmetnom članku HAKOM predlaže slijedeći tekst, citiramo:

"(1) Najmanja udaljenost od geometrijskog središta odašiljačkog sustava nepokretne radijske postaje u javnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži pokretnih komunikacija usmjerenog u horizontalnoj i vertikalnoj ravnini do područja povećane osjetljivosti ne smije biti manja od 10 metara unutar kuta usmjerenosti odašiljačke antene.

(2) Najmanja udaljenost od geometrijskog središta odašiljačkog sustava do područja koje obuhvaća cestice na kojima su izgrađene škole, ustanove predškolskog odgoja i dječja igrališta (prema urbanističkom planu) ne smije biti manja od 40 metara unutar kuta usmjerenosti odašiljačke antene za:

- a) nepokretnu radijsku postaju maksimalne efektivne izračene snage veće od 250 W koja radi prema dozvoli izdanoj na temelju članka 88.a, 89. ili 90. Zakona,*
- b) nepokretnu radijsku postaju maksimalne efektivne izračene snage veće od 250 W koja radi u frekvencijskom području 87,5 MHz do 108 MHz. "*

U predloženim odredbama nalazimo nekoliko problematičnih elemenata:

- a) Pojam „**udaljenost od geometrijskog središta odašiljačkog sustava**“ nije dovoljno jednoznačno definiran. Bitno ispravnija formulacija jest **„udaljenost od geometrijskog središta antenskog sustava“**.

Smatramo da je bitno preciznije odrediti ishodište za mjerenje s obzirom na pojam antenski sustav, jer je nesporno da antenski sustav nedvosmisleno predstavlja ishodište širenja elektromagnetskog signala u prostor, dok odašiljački sustav može uključivati i drugu vrstu opreme (bazna postaja s pripadajućim elementima koji ne zrače i antenski sustav), pa takva referenca ne bi bila jednoznačno određena.

Naime, bazne postaje su u pravilu smještene na tlu, u neposrednoj blizini povećane osjetljivosti bez ikakvog rizika, odnosno, bez povećanja elektromagnetskog polja. Antene i antenski sustavi su u pravilu izdignuti (izuzetak su mikro ćelije) osjetno iznad površine tla.

Predlažemo da se u cijelom tekstu Prijedloga pravilnika pojam „odašiljački sustav“ zamijeni pojmom „antenski sustav“ i da se isti obuhvati i pojmovnikom u članku 3. Prijedloga pravilnika.

- b) Određivanje apsolutnih iznosa najmanje dozvoljene udaljenosti geometrijskog središta antenskog sustava je, prema našem mišljenju, neprirodna mjera, odnosno, s određenim ograničenjima u primjeni u praksi.

Naime, antenski sustavi mogu se nalaziti i unutar objekata, zgrada i dvorišta, pri čemu je najbitnije da je **jačina elektromagnetskog polja ograničena i u cijelosti u dozvoljenim okvirima**. Stoga definiranje minimalno dozvoljene udaljenosti nije dovoljno korektan parametar.

Tehnički ispravnije je definirati reverzan princip – **definirati obvezu ograničenja iznosa elektromagnetskog polja, na osnovu kojeg se izračunava sigurnosna udaljenost za svaku pojedinu ćeliju**, a koja će ovisiti o snazi, konfiguraciji i primijenjenim tehnologijama i ostalim parametrima.

II) Postojeće potvrde o sigurnosti

Smatramo da je potrebno revidirati proceduru zamjena potvrda o sigurnosti iz članka 8. stavka 3. Prijedloga pravilnika na način da se sve potvrde o sigurnosti koje su na snazi u trenutku stupanja na snagu novog pravilnika, automatizmom zamijene potvrdama o usklađenosti, a da se prilikom eventualnih izmjena parametara radijske postaje izdaju nove potvrde o usklađenosti.

Time bi osigurali **pravnu sigurnost za nositelje postojećih potvrda o sigurnosti** kako bi oni imali pravno vrijedeće dokumente u smislu dokazivanja usklađenosti svojih postaja sa zakonskim okvirom.

Smatramo da nije objektivno niti opravdano da se donošenjem novog propisa postojeće stanje zanemaruje na način da sve do tada izdane potvrde o sigurnosti faktički više ne važe, i to stanje održavati sve do promjene parametara kada bi se izdale potvrde o usklađenosti ili do početka 2015. godine.

Budući da HAKOM donosi novi propis, smatramo da HAKOM u najmanju ruku mora osigurati prijelazno razdoblje u kojem bi se podrazumijevalo da potvrde izdane po prethodnom propisu koji se ukida, ostaju pravovaljane sve dok se ne izdaju nove potvrde o usklađenosti.

Drugim riječima, stav Vipneta je da bi HAKOM danom stupanja novog pravilnika na snagu, i bez obzira na eventualne izmjene parametara radijskih postaja, trebao operatoru dati pravo/potvrdu usklađenost postojećih postaja s novom regulativom, a u prijelaznom razdoblju od godine dana iz članka 8. stavka 1., aktivno surađivati s operatorom s ciljem potpunog usklađivanja, na način da prvenstveno HAKOM (kojemu su dostupni svi relevantni podaci), analizira postojeće stanje i sugerira operatoru na kojim radijskim postajama bi prvo trebalo izmijeniti parametre radi usklađivanja s novim zahtjevima.

Eventualno rješenje u istom smislu (legalizacije i pravne sigurnosti postojećeg stanja s potvrdama o sigurnosti) koje bi zahtijevalo dostavljanje opsežne dokumentacije za postojeće postaje koje su već usklađene po postojećim pravilima, odnosno retroaktivna primjena novog propisa na radijske postaje koje su već usklađene po postojećim propisima, smatramo neprihvatljivim.

III) Prestanak važenja postojećeg pravilnika

Smatramo da bi u konačnom tekstu novog pravilnika trebala postojati odredba vezano za prestanak važenja Pravilnika o ograničenjima jakosti elektromagnetskih polja za radijsku opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu (»Narodne novine«, br. 183/04), budući je u tekstu obrazloženja za javnu raspravu navedeno da se isti stupanjem na snagu novog pravilnika ukida.

Nadamo se da će ovi naši komentari pridonijeti uspjehu ove javne rasprave, i da će biti uvaženi.

Srdačan pozdrav,
VIPnet d.o.o.